

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Secta Anabaptistarum, & Mennonistarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

nis ab Ecclesia Romana, non esse hujus Errores, sed priorum, quos ostendi, Libidinem, iram, aut ambitionem.

Hæc, moderne Sectator, sunt quæ te cum illis ab Ecclesia separarunt, hæc sunt propter quæ illi errores tot sæculis ignotos pro separationis suæ larva, Ecclesie affinxerunt. Hujus evidentie seria consideratio plures salutis suæ studiosos adegit, ut ad Ecclesie gremium maturè redirent, quod & tu, nisi perire malis, facias necesse est.

Secta nova, Tremblantium dicta.

Non ita pridem anno Christi 1655, originem sumpsit in Anglia, nova Secta, Tremblantes dicti, qui cæperunt Londini, quasi astro quodam perciti, in compitis, ac triviis comparere solo indutis, cætera nudi. Hi miras visiones, suæque somnia tanquam revelationes divinas populo referebant, ac velut concionabundi & divino Spiritu agitati monebant oportere *in timore & tremore salutem operari*, atque hinc illud Tremblantium nomen accipere. Horum aliqui comprehensi sunt & flagellis cæsi, quorum præcipuus erat Jacobus Noilor, qui desertâ militiâ, in qua sub Fairfaxio agebat castrorum metatorem, his Fanaticis se ducem præbuit. Et quamvis publicè stigmatè inustus, lingua etiam candenti ferro perforata, & ergastulo demum inclusus fuerit; nihil tamen de sua infania remisit. Pergitque etiamnum hæc malefana rabies per varias Angliæ provincias multorum animos occupare.

Docet hæc Secta primò, Scripturas tam veteris, quam novi Testamenti nequaquam esse Dei verbum.

Secundò, In Scripturis non contineri veram lucem, quæ homines ad salutem adducere debeat.

Tertiò, Omnes omnino homines hæc verâ ac salutari luce instructos esse, sic ut necessarium non sit ad eam docendam Ministros aut præcones ullos designari.

Quartò, Homines non justificari per fidem in Christum, sed per opera.

Quintò, Pro hominum corporibus post mortem, neque constitutum esse cælum, neque infernum, in quo vitam agant immortalem.

Denique corpora nostra, postquam mortua & sepulta fuerint, nunquam amplius ad vitam reditura. En qualia hæc ætas etiamnum monstra parturiat: quæ facillè refelluntur ex iis quæ de Spiritu privato, aliisque fidei articulis supra tradidimus tract. 1. cap. 6. &c.

*Secta Anabaptistarum, & Menno-
nistarum.*

Menno in Frisia non contentus amplecti dogmata Anabaptistis propria, se novæ Sectæ ducem constituit, habetque per Hollandiam, Frisiamque affectas complures, qui à Menno passim Mennistæ nuncupantur.

Itaque præter errores illis cum Anabaptistis communes, de pueris non Baptizandis; de peccato originali non admittendo; de repudiando inter Christianos Magistratu politico; de Juramento, ac de Bello inter Christianos semper illicito; de animabus justorum in cælum non recipiendis ante extremum judicium.

Mennistæ insuper male sentiunt de mysterio SS. Trinitatis, & distinctione trium Personarum,

quibus dicunt in verbo Dei nullum fundamentum assignari, cum nomen Trinitatis, aut Personæ divinæ nullibi in Scripturis reperitur, ideoque videntur ad Arianismum declinare. Sed hi breviter interrogandi, An credant Scripturam Flandricam, esse purum verbum Dei? Credunt mordicus. Et tamen nomen Scripturæ Flandricæ nusquam in verbo Dei scripto reperitur: neque dicitur hæc cum hebræo originali per omnia convenire.

Mysterium autem Trinitatis, & tres Personæ, etsi non istis terminis, satis tamen re ipsa exprimuntur in Scripturis, ut in epist. a. Joan. c. 5. v. 7. *Tres sunt qui testimonium dant in Cælo, Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus, & hi tres unum sunt; & sapius alibi.*

II. Docent Mennistæ Christum de corpore Virginis Mariæ nihil accepisse, sed tantum per illius Corpus transisse, sicut lux vitrum pertransit: ideoque dici Joannis primo, *Erat lux vera; unde consequens esset, Christum non fuisse verum hominem.*

Sed contra hunc errorem clara est Scriptura ad Galat. 4. vers. 4. *Misit Deus filium suum, factum ex muliere.* Et ad Romanos 1. vers. 3. de Christo pronunciat Apostolus. *Qui factus est ei ex semine David secundum carnem.* Non dicitur lux facta ex vitro: neque Jonas factus ex ventre ceti dum Corpus illud nihil assumendo transierat.

III. Docent orandum non esse publicè, neque voce altiori: adeò ut dum mensæ orationem præmittunt moris sit vulum pileo, aliove modo obtegere. Quia scriptum est Matth. 6. vers. 6. *Tu autem cum oraveris intra in cubiculum tuum, & clauso ostio oraverem tuum in abscondito.*

At cur non dicunt, illis etiam interdictum esse in templo, aut mensa, aut alibi quàm in cubiculo orare? Hi sanè novi Doctores non dubitent S. Stephanum; & cum eo morem primævæ Ecclesie è suo cætu eliminare, qui *Actor. 7. vers. 59.* non in cubiculo, non in abscondito, sed in publico supplicii loco orasse memoratur: Positis autem genibus clamavit voce magnâ dicens; Domine ne statuas illis hoc peccatum.

IV. Arbitrantur homini verè Christiano piaculum esse crines longiores alere, aut collaria, aliumve vestis ornatum admittere: ipsi proinde in externa specie, vestitu, & verbis singularem modestiam sectantur. Et quoad crines quidem prolixiores, doctrinam suam probant ex Apostolo 1. ad Corinth. 9. vers. 14. *Vir quidem si comam nutriat, ignominia est illi.*

At videant ne Christum, & Apostolos, ac plures Sanctos hoc piaculo involvant, ac reformatos velint. An non 1. Reg. 1. v. 11. Samuel, ceterique Nazareni comam alere jubentur? an hunc morem sequi non debuit ipse Christus, qui Matthæi, cap. 2. vers. 23. Nazareus appellatur. Quoad vestitus ornatum, laudatur quidem S. Joannes Baptista *Matth. 11.* quod spretâ vestitus elegantia cultum asperum & pilosum assumpserit, laudantur plures alii in Catholicorum cænobii qui Baptistæ exemplum secuti, rudi lacerna, & cilicio corpus domant. At nulli hæcenus in cætu Mennistarum hanc laudem adscribi cognovimus. Satis notum est quam exquisitis artibus cutem suam curare consueverint. Sed hæc sunt Novatorum artes non novæ, ut colliges ex iis quæ tradidimus supra tract. 2. post cap. 10. de genio fallaci Novatorum cavendo.

Heresis